

Kendelse

Afsagt den 29. april 2021

i

faglig voldgift FV 2020.1507

FADL Hovedforeningen

(advokat Henrik Karl Nielsen)

Mod

Regionernes Lønnings- og Takstnævn

For

Region Sjælland

(advokat Morten Ulrich)

1. Tvisten

Denne sag angår, om Region Sjælland har pligt til i ansættelseskontrakter med lægevikarer at oplyse den værdi, der indberettes til skattemyndighederne af den bolig, som vikaren får stillet til rådighed. Sagen angår endvidere, om Region Sjælland skal betale bod og godtgørelse for mangelfulde ansættelsesbeviser.

2. Påstande mv.

Klager, FADL Hovedforeningen, har nedlagt følgende påstande:

1. Region Sjælland tilpligtes til klager at betale en efter voldgiftsrettens skøn fastsat bod for overtrædelse af overenskomstens § 2, stk. 3, 2. led
2. Region Sjælland tilpligtes til hvert af klagers medlemmer, der i perioden 1. januar 2015 til 1. juli 2020 har været ansat som lægevikar i Region Sjælland, at betale en godtgørelse for mangelfuldt ansættelsesbevis.
3. Region Sjælland tilpligtes at anerkende, at ansættelseskontraktens oplysning om, ”hvilken bolig, der stilles til rådighed”, jf. overenskomstens § 2, stk. 3, 2. led, skal indeholde oplysning om den værdi, som institutionen indberetter til SKAT.

Indklagede, Regionernes Lønnings- og Takstnævn for Region Sjælland, har nedlagt påstand om frifindelse.

3. Sagens behandling

Sagen blev mundtligt forhandlet den 14. april 2021 hos Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø, for en faglig voldgift med følgende partsudpegede medlemmer:

Udpeget af klager: Direktør Erik Harr og forhandlingsleder Klaus Pedersen, begge FADL

Udpeget af indklagede: Chefrådgiver Lisbet Langbjerg Sørensen og chefrådgiver Malene Vestergaard Sørensen, begge Danske Regioner.

Som opmand deltog højesteretsdommer Anne Louise Bormann.

Der blev under den mundtlige forhandling afgivet forklaring af A, B og C.

Efter forhandling og votering kunne der ikke opnås enighed om eller flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen skal derfor træffes af opmanden.

4. Overenskomstgrundlag

Af overenskomst mellem FADL og Regionernes Lønnings- og Takstnævn for lægestuderende, der ansættes som vikar i underordnet stilling fremgår af § 2, stk. 3, at aftalen mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Forhandlingsfællesskabet om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for ansættelsesforholdet (ansættelsesbreve) (KTO-aftalen) gælder. Af overenskomstens § 2, stk. 3, fremgår endvidere, at der ved aftalen om ansættelse skal udfærdiges en ansættelseskontrakt, hvoraf det bl.a. fremgår, hvilken bolig der stilles til rådighed.

Af overenskomstens § 11, stk. 1, fremgår, at studentervikarer uden for Storkøbenhavn har ret til et møbleret enkeltværelse med adgang til bad til en pris på 560,18 kr., som pristalsreguleres (2015=100). Af § 11, stk. 2, fremgår, at hvis en studentervikar ønsker at bebo en lejlighed, møbleret eller umøbleret, og sygehuset kan imødekomme ønsket, fastsættes betalingen for lejligheden efter de regler, hvorefter lejligheden sædvanligvis udlejes.

Af KTO-aftalen om ansættelsesbreve fremgår bl.a.

”§ 2.

Ansættelsesmyndigheden udfærdiger et ansættelsesbrev, der som minimum indeholder følgende:

...

f) Eventuel ansættelseskvote og eventuel forpligtelse til at bebo en tjenestebolig.

§ 5

Stk. 1.

Ansættelsesbrevet skal være den ansatte i hænde ved stillingens tiltrædelse.

BEMÆRKNINGER:

Parterne er enige om, at det i alle situationer tilstræbes, at den ansatte modtager ansættelsesbrevet senest ved tiltrædelsen. Ansættelsesbrevet skal i alle tilfælde være den ansatte i hænde senest en måned efter ansættelsesaftalens indgåelse.

Stk. 2.

Såfremt ansættelsesmyndigheden ikke har udfærdiget et ansættelsesbrev inden for den frist, der er nævnt i stk. 1, fremsætter medarbejderen eller dennes repræsentant skriftlig ønske herom over for ansættelsesmyndigheden.

Stk. 3.

Svarer regionen ikke indenfor en frist af 15 dage fra modtagelsen af ovennævnte meddelelse, kan sag rejses i henhold til den mellem RLTN og personaleorganisationen indgåede hovedaftale eller, hvis der ikke er indgået en hovedaftale, efter den pågældende overenskomsts bestemmelse om fortolkning hhv. brud. Øvrige tvister om aftalen behandles i henhold til retstviftaftalens bestemmelser indgået mellem Forhandlingsfællesskabet og RLTN.

Stk. 4.

Hvis regionen ikke har overholdt sin oplysningspligt, kan lønmodtageren tilkendes en godtgørelse. Godtgørelsen, der kan tilkendes efter denne aftale, svarer til den til enhver tid gældende godtgørelse efter lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet.

5. Tvistens opståen

Ved brev af 9. marts 2015 sendte Regions Sjælland til de aktuelle og tidligere lejere af medarbejderboliger i Region Sjælland en "Orientering om ændrede skatteregler for medarbejderboliger". Af brevet fremgår, at regionerne var blevet opmærksomme på, at der den 1. januar 2013 var sket en ændring af reglerne om beskatning af medarbejderboliger, som indebærer, at medarbejderen skulle beskattes, hvis huslejen var lavere end markedslejen. Det fremgik endvidere, at lejerne ville blive kontaktet, hvis de ændrede regler indebærer, at skatten for de pågældende skulle efterreguleres.

Region Sjælland fik herefter foretaget en ejendomsmæglervurdering af de værelser, der blev stillet til rådighed for lægevikarer, indberettede forskellen mellem markedslejen og den faktisk betalte leje til SKAT og underrettede de berørte lægevikarer herom.

Den 13. marts 2015 blev der afholdt et møde mellem SKAT og regionerne om reglerne om beskatning af medarbejder- og tjenesteboliger. Af referatet fra mødet fremgår, at SKAT præciserede, at der skal foretages en vurdering af markedsværdien af de boliger, som stilles til rådighed for medarbejderne, og SKAT indskærpede, at der skal ske indberetning til SKAT, hvis der er et beskatningsgrundlag i form af forskel mellem markedslejen og den faktisk betalte leje.

Ved mail af 3. juli 2015 rettede Klaus Pedersen, FADL, henvendelse til Region Sjælland om indberetningerne til SKAT. Af henvendelsen fremgår, at Region Sjælland efter det oplyste var den eneste region, der havde indberettet de studerendes vagtværelser til SKAT, og at indberetningerne efter FADL's opfattelse var i strid med overenskomstens § 11. Henvendelsen blev besvaret ved mail af 19. august 2015, hvoraf fremgår, at Region Sjælland mente, at der ikke var tale om "vagt værelser", men kollegieværelser, at regionen var forpligtet til at foretage indberetning til SKAT, og at regionen ikke havde handlet i strid med overenskomstens § 11.

Af en mail af 19. august 2015 fra Klaus Pedersen med overskriften "Sejr i skattesagen om lægevikarværelse som personalegode" fremgår bl.a., at SKAT

havde accepteret FADL's indsigelse mod de skattekrav, som var en følge af Region Sjællands indberetninger.

Den 20. juli 2018 anmodede FADL Region Sjælland om et mæglingsmøde. Det fremgår, at mæglingsmødet skulle angå bl.a., at Region Sjælland efter FADL's opfattelse systematisk bryder overenskomsten ved i stedet for at stille et værelse til rådighed at henvise til privat boligudlejning eller lægeboliger til en væsentligt højere pris. I den forbindelse anførte FADL, at det udgjorde et selvstændigt brud på overenskomsten, at regionen ikke retmæssigt oplyste om boligvilkårene i ansættelsesbeviset.

Den 28. januar 2019 blev der afholdt mæglingsmøde. Parterne har udarbejdet hver sit referat fra mødet. Der er dog enighed om, at Region Sjælland på mødet medgav, at ansættelsesbrevene havde været mangelfulde med hensyn til at oplyse om retten til et møbleret værelse.

Fra medio januar 2019 indsatte regionen følgende i ansættelsesbrevet til lægestuderende:

”Bolig; Regionen skal jf. overenskomstens bestemmelser stille et møbleret enkeltværelse med adgang til bad til rådighed for dig.”

Endvidere blev i ansættelsesbrevene gengivet overenskomstens tekst om prisen for værelset og pristalsregulering heraf.

6. Forklaringer

A har forklaret bl.a., at han, mens han var studerende, var ansat som lægevikar på X sygehus i første halvår 2014. Han boede på et værelse på ca. 10 m², som var en del af en større lejlighed, hvor han havde adgang til bad og køkken. Han gik ud fra, at det var et sådant værelse, han havde ret til efter overenskomsten. Han søgte boligen på www.sygehusboliger.dk, som han havde hørt fra andre lægestuderende. Det var ikke noget, han fik oplysning om af sygehusets HR. Der stod ikke noget i hans ansættelseskontrakt om bolig. Han fik bare en bookingbekræftelse. Han fik så efterfølgende besked om, at han ville blive

beskattet, fordi markedeslejen oversteg det, han betalte. Det kom bag på ham. Det fik også betydning for hans SU. Han fik dog et fradrag som følge af, at han havde bevaret sin bopæl i København.

B har forklaret bl.a., at han som studerende var lægevikar i X i 2014. Processen var meget uformel. Han sendte en ansøgning til afdelingssekretæren, og så fik han besked, da der var en ledig stilling. Der var ingen drøftelse af løn og ansættelsesvilkår, herunder bolig. Han kendte bestemmelsen i overenskomsten og vidste, hvordan han skulle søge bolig, og fik så et værelse i en lejlighed. Han modtog en bookingbekræftelse. Han fik så senere orientering om indberetningen til SKAT, og det medførte en restskat, og at han skulle tilbagebetale SU. Han fik hjælp af FADL til at få ændret skatten, så han ikke skulle betale restskatten.

C har forklaret bl.a., at hun er jurist og chefkonsulent i koncern HR i Region Sjælland, hvor hun har været ansat i 16 år. Alle sygehuse i regionen har boliger primært til yngre læger, og boligadministrationen er ikke en del af HR. I dag er boligadministrationen ekstern. Lægevikarer rekrutteres som ofte blandt studerende, der har været i praktik på sygehuset, og som kender forholdene. De får at vide, at de fik at vide, at de kunne søge bolig på www.sygehusboliger.dk, og alle fik et værelse til den pris, der fulgte af overenskomsten. Hun har ikke kendskab til vikarer, der ikke har fået et værelse.

I begyndelsen af 2015 blev de opmærksom på de ændrede skatteregler, og de fik besked fra SKAT om, at de skulle foretage vurderinger og indberetninger for alle, der havde fået stillet en bolig til rådighed fra 2013 og frem. De orienterede så de studerende herom. De kan ikke afgøre, om de studerende skal betale skat af boligen, idet det afhænger af individuelle forhold.

De fik en henvendelse fra FADL i 2015, hvor de også fik henvendelser fra lægevikarer om skatteproblemstillingen. Derefter hørte de ikke mere fra FADL før 2018. FADL bad ikke på noget tidspunkt om, at de ændrede allerede udstedte ansættelsesbeviser. I perioden fra 1. januar 2015 til i dag har der været 82 lægestuderende, som har været lægevikarer på X sygehus, heraf 70 i perioden indtil ansættelsesbrevene blev rettet i 2019.

Boligerne blev vurderet i 2015 og er ikke blevet vurderet siden. Det er således den samme markedsløje, der ligger til grund for indberetningerne i alle årene.

7. Anbringender

FADL Hovedforeningen har anført navnlig, at Region Sjælland ubestridt frem til februar 2019 slet ikke oplyste skriftligt om retten til et møbleret enkeltværelse. Regionen har derfor overtrådt overenskomstens § 2, stk. 3, 2. led.

KTO-aftalen skal fortolkes i overensstemmelse med ansættelsesbevisdirektivet, hvorefter arbejdsgiver er forpligtet til at oplyse om de væsentlige punkter i ansættelsesforholdet. Den markedsværdi af boligen, som indberettes til SKAT, er et sådant væsentligt punkt i ansættelsesforholdet, idet den har betydning for de ansattes valg af, om de vil benytte en bolig. Manglende kendskab til markedsværdien har haft betydning for en række lægevikarer, der blev mødt med et skattekrav og et krav om tilbagebetaling af SU.

Regionen har siden 2015 haft kendskab til markedsværdien til hver konkret bolig forud for etablering af det enkelte ansættelsesforhold.

Dialogen mellem parterne i 2015 angik beskatningen, mens spørgsmålet om mangler ved ansættelsesbeviserne først blev rejst i 2018. FADL har derfor ikke udvist passivitet.

Det er ikke en betingelse for at tilkende godtgørelse eller bod for et mangelfuldt ansættelsesbevis, at der forinden er anmodet om et nyt ansættelsesbevis efter KTO-aftalens § 4, stk. 3.

Der har i perioden fra 1. januar 2015 til 30. november 2018 været i alt 1280 ansatte i regionen omfattet af overenskomsten, og boden må udmåles efter antallet af ansættelser, og at den manglende oplysning om bolig har medført bevismæssig usikkerhed for hver ansat. Bodden bør derfor udmåles til ikke under 12,8 mio. kr. for perioden frem til mæglingmødet i december 2018. For tidsrummet efter mæglingmødet skal der udmåles en bod, der også tager hensyn

til det forhold, at den manglende oplysning om værdiansættelse og indberetning til SKAT har medført bevismæssig usikkerhed for de ansatte.

Regionernes Lønnings- og Takstnævn for Region Sjælland har anført navnlig, at ansættelsesbeviserne fra januar 2019 til fulde har opfyldt overenskomstens krav. Forud herfor fik de lægestuderende nærmere orientering om muligheden for at få en bolig, og hverken FADL eller Region Sjælland er bekendt med studerende, der ikke har fået stillet et værelse til rådighed, hvis de ønskede det.

Det kan ikke udledes af overenskomsten, at ansættelsesbeviset skal indeholde oplysninger om beskatningsforhold, herunder som her om skatteværdien af fri bolig.

FADL har været bekendt med beskatningsproblematikken siden 2015, hvor Region Sjælland afviste at have handlet i strid med overenskomsten. FADL rejste først sagen på ny i juli 2018, og FADL har derfor ved passivitet fortabt adgangen til at kræve bod.

Betingelserne for at tilkende godtgørelse for mangelfuldt ansættelsesbevis er ikke opfyldt, idet ingen lægestuderende har rettet henvendelse til Region Sjælland med anmodning om ændring af ansættelsesbeviset, jf. KTO-aftalens § 5, stk. 3.

8. Opmandens begrundelse og resultat

Dialogen mellem FADL og Region Sjælland i 2015 angik spørgsmålet om beskatning af lægevikarernes ret til bolig, og spørgsmålet om mangler ved ansættelsesbeviserne blev først rejst ved FADL's henvendelse af 20. juli 2018. FADL har herefter forfulgt sagen om mangler ved ansættelsesbeviserne uden ugrundet ophold, og et eventuelt krav er derfor ikke fortabt ved passivitet.

Af § 2, stk. 3, i overenskomsten for lægestuderende, der ansættes som vikar i underordnet lægestilling, fremgår, at det af ansættelseskontrakten skal fremgå, hvilken bolig der stilles til rådighed. Det er ubestridt at denne pligt ikke blev overholdt, før ansættelsesbeviserne blev ændret medio januar 2019. Efter det

oplyste, herunder forklaringerne fra A og B må det lægges til grund, at de lægestuderende i forbindelse med ansættelsen blev bekendt med, hvordan de kunne få et værelse på sygehuset, og at de fik en skriftlig bekræftelse af, hvilket værelse de var blevet tildelt. Der er ikke oplyst om lægestuderende, der ikke har fået det værelse, som de havde ret til efter overenskomsten.

Det kan ikke af hverken overenskomsten, KTO-aftalen eller ansættelsesbevisdirektivet, som KTO-aftalen må fortolkes i overensstemmelse med, udledes, at en arbejdsgiver har pligt til i ansættelsesbeviset at oplyse om skattemæssige forhold, herunder om den skattemæssige værdi af en bolig, som arbejdstageren får stillet til rådighed, og som afhængig af en række individuelle forhold hos arbejdstageren kan medføre beskatning hos denne. Region Sjælland har derfor ikke tilsidesat reglerne om ansættelsesbeviser ved ikke at oplyse herom.

Som nævnt må det lægges til grund, at den manglende oplysning om ret til bolig i ansættelsesbeviset ikke haft reel betydning for de lægestuderende. Efter det oplyste er der ikke lægestuderende, der har anmodet om et nyt ansættelsesbrev, jf. KTO-aftalens § 5, stk. 2, og FADL har ikke over for Region Sjælland anmodet om, at der blev udstedt nye ansættelsesbreve til allerede ansatte lægestuderende. Under disse omstændigheder finder jeg ikke grundlag for at pålægge Region Sjælland at betale bod eller godtgørelse.

Thi bestemmes:

Region Sjælland frifindes.

Hver part skal betale egne sagsomkostninger og halvdelen af opmandens honorar.

København, den 29. april 2021

Anne Louise Bormann